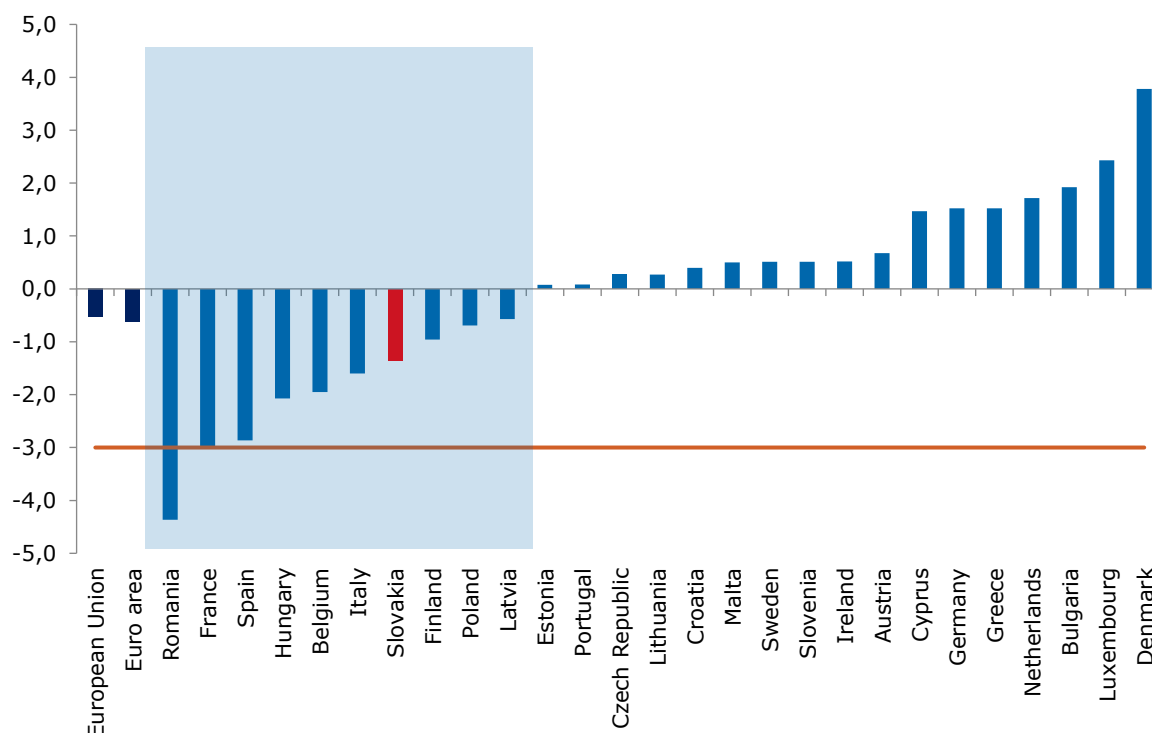

Deficit za rok 2019 sa zvýšil na 1,4% HDP, dlh prekročil prvé sankčné pásmo

Revidovaný deficit hospodárenia verejného sektora za rok 2019 dosiahol 1,4% HDP, čo je o 0,1 p.b. HDP viac ako prvé výsledky v apríli. Dlh sa zvýšil o 0,5 p.b. na 48,5% HDP z dôvodu preradenia niektorých záväzkov vlády do dlhu, pričom revízia HDP prispela k nárastu dlhu vo výške 0,2 p.b. HDP. Fiškálny deficit bol v EÚ a v EA na úrovni 0,5% HDP resp. 0,6% HDP, verejný dlh v EÚ bol na úrovni 77,6 % HDP, v EA 84 % HDP.

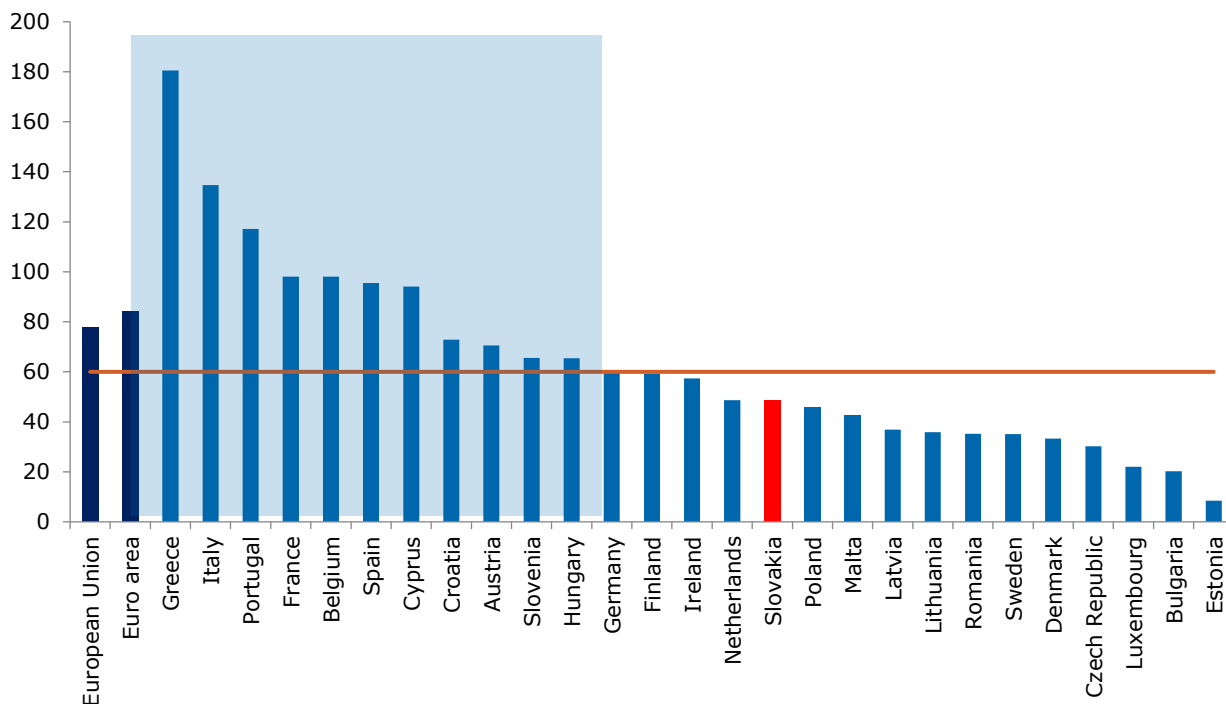
Eurostat v dnešnej tlačovej správe prezentoval výsledky deficitu a dlhu notifikované členskými krajinami EÚ za obdobie 2016 – 2019 v rámci jesennej EDP notifikácie. Deficit za EÚ dosiahol v roku 2019 úroveň -0,5 % HDP a za EA19 0,6% HDP. Dlh EÚ dosiahol 77,6 % HDP a dlh EA19 84 % HDP. V porovnaní s rokom 2018 došlo v roku 2019 k zvýšeniu deficitu EÚ aj EA o 0,1 p.b. a k poklesu dlhu EÚ o 1,9 p.b. a EA19 o 1,8 p.b. HDP.

Graf 1 Výška deficitu krajín EÚ za 2019 (% HDP)

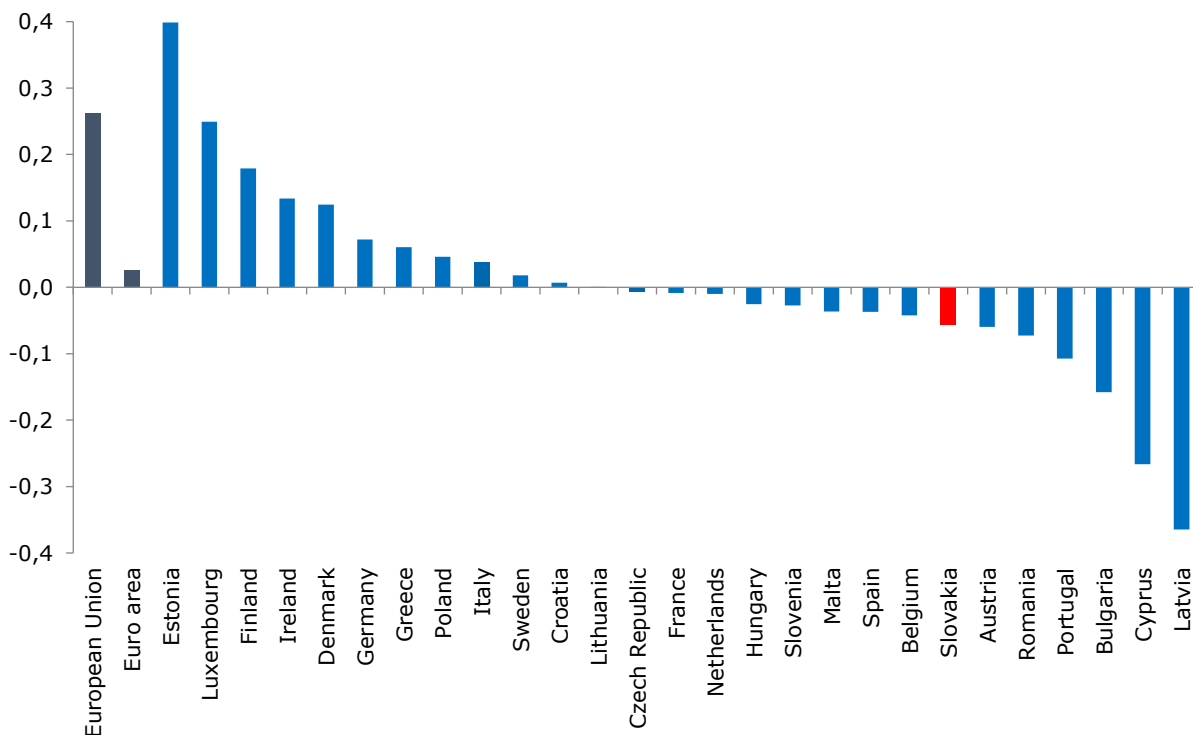
Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Graf 2 Výška dlhu krajín EÚ v 2019 (% HDP)

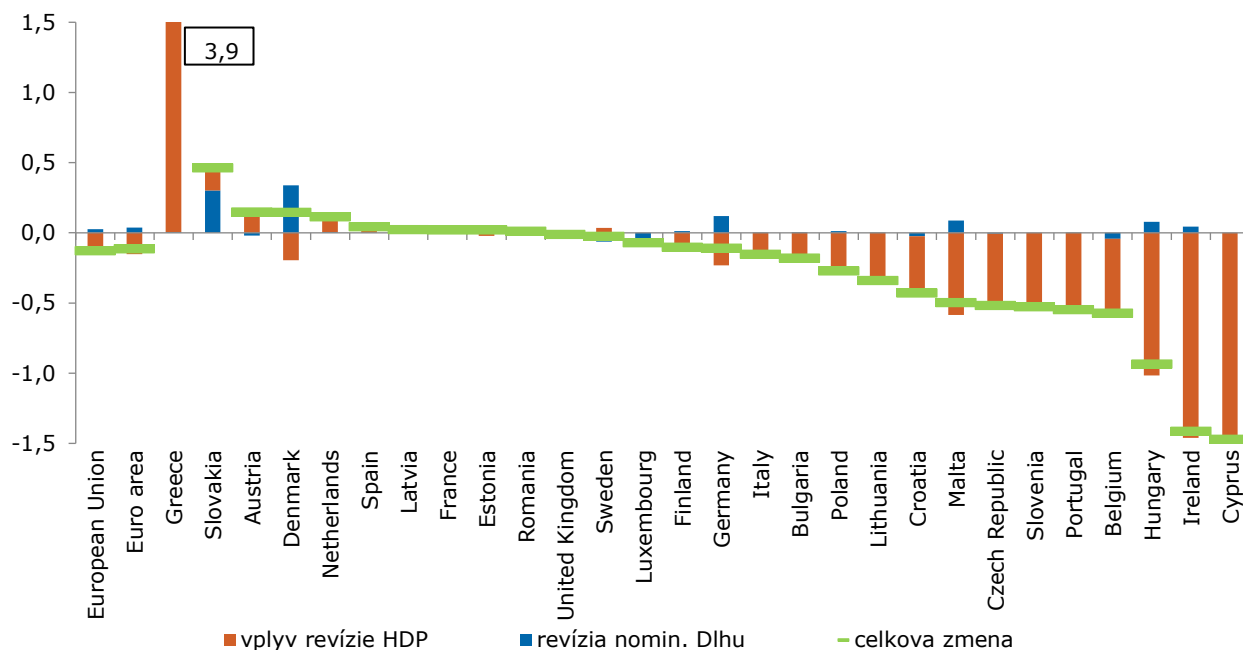

Najväčšie revízie salda verejných financií v smere jeho zhoršenia zaznamenali Lotyšsko (0,4p.b.) Cyprus (0,3 p.b.) a Bulharsko (0,2 p.b.), naopak najväčšie zlepšenie zaznamenali krajiny Estónsko (0,4 p.b), Luxembursko a Fínsko (obe zhruba na úrovni 0,2 p.b. HDP). Dlh sa oproti aprílovej EDP notifikácii najviac zvýšil v Grécku (3,9 p.b.) ako aj v Slovensku (0,5 p.b.) a znížil v Cypre (1,5 p.b.) a Írsku (1,4 p.b.). Celková revízia pomerového ukazovateľa dlhu bola vo významnej miere ovplyvnená aj revíziou HDP, ktoré bolo revidované vo väčšine členských krajín.

Graf 3 Revízie deficitu v 2019 oproti EDP 04/2020 v EÚ (p. b. HDP)

Graf 4 Dekompozícia revízie dlhu oproti jarnej EDP z 04/2020 v EÚ (p. b. HDP)

Za Slovensko bol za rok 2019 notifikovaný deficit vo výške 1,4% HDP a maastrichtský dlh zaznamenal výšku 48,5% HDP. V porovnaní s prvou notifikáciou v apríli došlo k zvýšeniu deficitu o 0,1 p. b. HDP a k nárastu dlhu o 0,5 p. b. HDP. Zvýšenie dlhu o 0,5 p.b. HDP na 48,5% HDP má za následok, že sa dlh dostal nad 1. sankčné pásmo v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

Celkové zhoršenie deficitu verejnej správy (o 49 mil. eur) je spôsobené predovšetkým revíziou z titulu aktualizácie zdrojových dát s celkovým negatívnym vplyvom vo výške 0,05 % HDP.

V rámci aktualizácie zdrojových dát sa štandardne aktualizovala výška daňových a odvodových príjmov s celkovým negatívnym vplyvom vo výške 0,08 % HDP. Poklesla najmä daň z príjmov právnických osôb (0,04% HDP), čo súvisí s revíziou odhadu časového rozlíšenia tejto dane. Oproti aprílu sa dane revidovali aj z dôvodu spresnenia informácií o odovzdaných emisných povolenkách. Výška sociálnych odvodov bola upravená na základe dodatočných dát o odvodoch do II. piliera, ktoré pri aprílovej EDP notifikácií štandardne nie sú k dispozícii.

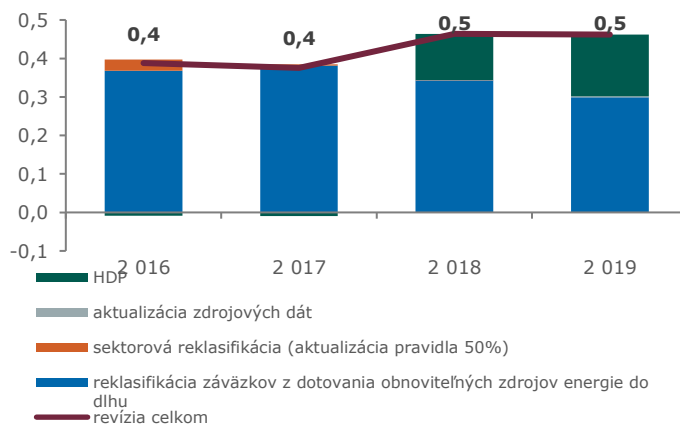
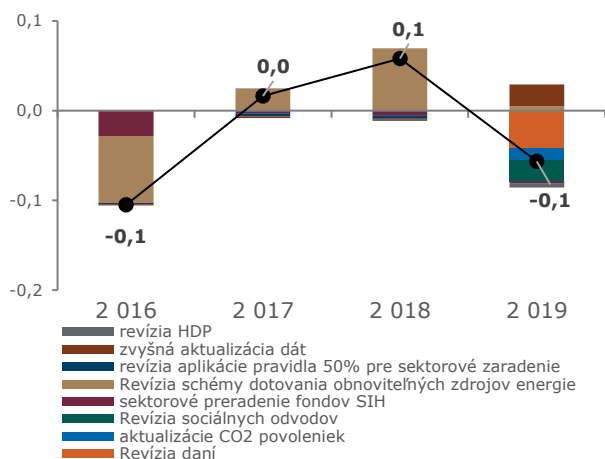
Revízia vyplynula taktiež zo **sektorového preradenia** fondov Slovenského Investičného Holdingu do sektora verejnej správy a zo zmeny zdroja údajov pre transakcie súvisiace so schémou dotovania nákladov na nákup elektrickej energie produkovanej z obnoviteľných zdrojov na celej histórii.

Roky 2016-2018 boli ovplyvnené aj revíziou metodiky aplikácie 50% kritéria pre sektorové zaradenie jednotiek v zmysle usmernenia Eurostatu.

Výška dlhu v nominálnom vyjadrení sa revidovala smerom nahor pod vplyvom presunu záväzkov vlády vyplývajúcich zo schémy dotovania nákupu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov do maastrichtského dlhu. V roku 2019 táto revízia zvýšila dlh o 284 mil. eur (0,3% HDP).

K nárastu pomerového ukazovateľa dlhu na HDP v rokoch 2018 a 2019 prispela aj revízia nominálneho HDP (0,1 p.b, resp. 0,2 p.b HDP).

Graf 5 Faktory revízie deficitu 2016 - 2019 v p. b. HDP Graf 6 Faktory revízie dlhu 2016 - 2019 v p. b. HDP

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Zdroj: ŠÚSR, výpočty NBS

Tabuľka 1: Revízia hospodárenia verejnej správy za 2019 v 2. EDP notifikácii

v mil. eur	2019 apríl	2019 október	zmena
deficit	-1 220	-1 269	-49
<i>celkové príjmy</i>	39 085	38 853	-232
bežné príjmy	38 586	38 354	-232
z toho: priame dane	6 895	6 786	-110
nepriame dane	11 377	11 265	-113
z toho: DPH	6 826	6 830	4
sociálne príspevky	14 337	14 315	-23
príjmy z vlastníctva majetku a bežné transfery	1 744	1 742	-2
predaj produkcie	4 232	4 248	15
kapitálové príjmy	498	498	0
<i>celkové výdavky</i>	40 304	40 121	-183
bežné výdavky	36 492	36 304	-188
sociálne výdavky	17 442	17 442	0
z toho peňažné dávky	12 599	12 599	0
naturálne sociálne dávky	4 842	4 842	0
dotácie	1 030	928	-102
bežné transfery	2 023	1 932	-91
úroky	1 157	1 164	7
kompenzácie zamestnancov	9 596	9 602	5
medzis potreba	5 244	5 237	-7
kapitálové výdavky	3 813	3 817	5
z toho: vládne investície	3 351	3 377	26
kapitálové transfery	371	365	-6
deficit podľa subsektorov	-1 220	-1 269	-49
ústredná verejná správa	-1 532	-1 589	-57
miestna samospráva	115	146	31
fondy sociálneho zabezpečenia	197	174	-23
Hrubý dlh verejnej správy	45 202	45 485	284
deficit v %HDP	-1,3	-1,4	-0,1
Hrubý dlh verejnej správy v % HDP	48,0	48,5	0,5

Zdroj: ŠÚSR, výpočty NBS

Zuzana Ďurčenková
analytici@nbs.sk